

DET KONGELIGE FORNYINGS-
OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

DEN NORSKE LEGEFORENING

01 APR 2009

MOTTATT

Se vedlagte adresseliste

Deres referanse

Vår referanse
200900133-/HAS

Dato
31.03.09

Høring - utkast til forskrift om unntak fra konkurranseloven for samarbeid mellom visse grupper privatpraktiserende leger, psykologer og fysioterapeuter

Fornyings- og administrasjonsdepartementet ber adressatene om eventuelle merknader til et vedlagt utkast til forskrift om unntak fra konkurranseloven for samarbeid mv. mellom visse grupper privatpraktiserende leger, psykologer og fysioterapeuter. Utkastet tilsvare det gjeldende unntak.

Bakgrunn

For å avgrense anvendelsen av konkurranseloven mot avtaler om levering av helsetjenester som inngås mellom staten, de regionale helseforetakene og KS på den ene siden, og Den norske legeforening, Norsk Psykologforening og Norsk Fysioterapeutforbund på den andre side, ble det gitt nærmere forskrifter ved kgl.res. av 25. juni 2004. Virketiden for forskriften ble satt til 5 år.

Ved brev av 15. januar 2009 har Helse- og omsorgsdepartementet, som forvalter statens partsstilling i de aktuelle avtalene, bedt om at unntaket fornyes.

Konkurransetilsynets vurdering

Ved brev av 23. januar 2009 forela Fornyings- og administrasjonsdepartementet saken for Konkurransetilsynet, som har gitt sin vurdering i brev av 2. mars 2009. Konkurransetilsynet framholder at samarbeid det her er tale om normalt vil være konkurranseskadelig og at det rammes av forbudet om konkurransebegrensende samarbeid i konkurranseloven § 10 første ledd. Konkurransetilsynet kan heller ikke se at slik felles opptreden, gjennom denne type forhandlinger og avtaler som fastsetter

Postadresse
Postboks 8004 Dep
N-0030 OSLO

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 785

Konkurransopolitisk avdeling
Telefaks
22 24 27 23

Saksbehandler
Helge Aske
22 24 47 86

bindende vilkår og priser, kan falle inn under unntaksbestemmelsen i § 10 tredje ledd.

Et unntak fra konkurranseloven § 10 anses således som nødvendig dersom dagens ordning skal opprettholdes. Det antas også at det er hensiktsmessig at det også gjøres unntak fra § 11 for å unngå uklarhet.

Sist unntaket ble gitt var det en forutsetning at en eventuell forlengelse fordret en gjennomgang av det helsepolitiske behovet for forhandlingsordningen som begrunner unntaket. En slik gjennomgang er imidlertid ikke gjennomført. Konkurransetilsynet foreslår et unntak som gjelder ut 2010, slik at det kan gjennomføres en ny vurdering av behovet for unntaket.

Departementets vurdering

Fornyings- og administrasjonsdepartementet legger til grunn at det må gis unntak fra konkurranseloven dersom det skal kunne inngås nye avtaler mellom staten og organisasjonene etter dagens mønster.

En betydelig del av den private helsetjenesten som drives av leger, psykologer og fysioterapeuter med basis i avtaler med det offentlige, finansieres over offentlige budsjetter. Av legenes, psykologenes og fysioterapeutenes samlede omsetning fra den offentlig støttede virksomheten dekkes den største delen av offentlige tilskudd, resten av egenandeler.

Gjennom avtale- og forhandlingsordningene fastsetter partene bl.a. basisgodtgjørelse/driftstilskudd og honorartakstene for de respektive gruppene. Folketrygdens refusjoner fastsettes ensidig av staten. Pasientenes egenbetaling er således forskjellen mellom de statlige fastsatte refusjonstakstene og de avtalte honorartakstene. Avtale- og forhandlingsordningen er derfor innenfor dagens system viktig for å gjennomføre egenbetalingspolitikken. Ordningen er et sentralt element i gjennomføringen og styringen av helsepolitikken.

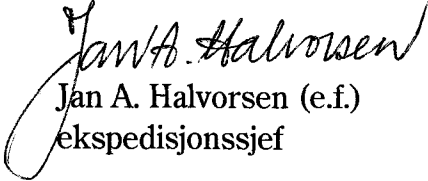
Staten og kommunene er unntatt fra konkurransereglene så lenge virksomheten følger av lovpålagte oppgaver. Det er bl.a. på denne bakgrunn vektlagt at yrkesutøverne, som for det aktuelle området henter sine inntekter i størstedelen fra det offentlige, skal ha medinnflytelse gjennom forhandlinger og avtaler når det gjelder godtgjørelse og betingelser for øvrig. Alternativet til avtaleregulering er ensidig prisregulering fra det offentliges side. Dette blir imidlertid vurdert som en dårligere ordning enn avtalemodellen.

De eksisterende avtalene inneholder en del forhold som det senere kan bli aktuelt å vurdere nærmere, for eksempel særlige krav til nyetablerere ved inntreden hvor noen trer ut av etablert praksis. Eventuelle behov for å justere sider ved ordningene kan enten foretas gjennom en senere innskrenkning i unntaket, eller ved at det forhandles om endringer i eksisterende ordninger.

Dagens ordning gir unntak for forhold som forhandles med det offentlige. Det er ikke begrensninger i unntaket ut over dette. Det vedlagte utkast tar sikte på å videreføre unntaket i sin helhet. Unntaket er godt kjent for dem det angår og forslaget til fornyelse endrer ikke økonomiske eller administrative forhold.

Vi ber om merknader til utkast til forskrift innen 13. mai 2009.

Med hilsen

Jan A. Halvorsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Gunnar Birkelund
prosjektleder

Vedlegg 1

Adresseliste

Helse- og omsorgsdepartementet; Postboks 8011 Dep; 0030 OSLO
Finansdepartementet; Postboks 8008 Dep; 0030 OSLO
Kommunal- og regionaldepartementet; Postboks 8112 Dep; 0032 OSLO
Barne- og likestillingsdepartementet; Postboks 8036 Dep; 0030 OSLO
Kunnskapsdepartementet; Postboks 8119 Dep; 0032 OSLO
Arbeids- og inkluderingsdepartementet; Postboks 8019 Dep; 0030 OSLO
Den norske legeforening; Postboks 1152 Sentrum; 0107 OSLO
Norsk Fysioterapeutforbund ; Boks 2704 St. Hanshaugen; 0131 OSLO
Norsk Psykologforening; Postboks 419 sentrum; 0103 OSLO
Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund; Schwartzgt.2; 3043 DRAMMEN
Norsk Manuellterapeutforening; Boks 797; 8510 NARVIK
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon; Postboks 4568 Nydalen; 0404 OSLO
Helse Midt-Norge RHF; Postboks 464; 7501 STJØRDAL
Helse Nord RHF; Sjøgata 10; 8006 BODØ
Helse Sør-Øst RHF ; Postboks 404; 2303 HAMAR
Helse Vest RHF; Postboks 303 Forus; 4066 STAVANGER
Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon; Postboks 1378 Vika; 0114 OSLO
Konkurransetilsynet; Postboks 439 Sentrum; 5805 BERGEN
Forbrukerrådet; Postboks 4594 Nydalen; 0404 OSLO

”Forskrift om unnatak frå konkurranselova for samarbeid mv. mellom einsskilde grupper privatpraktiserande legar, psykologar og fysioterapeutar.

(Fastsett ved kgl.res. 2009 med heimel i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranselova) § 3 andre leddet. Fremja av Fornyings- og administrasjonsdepartementet.)

§ 1 Føremål

Føremålet med denne forskrifta er å avgrense bruken av forboda i konkurranselova mot avtaler om basisgodtgjering/driftstilskot og takstar som vert inngått mellom staten, ved Helse- og omsorgsdepartementet og dei regionale helseforetaka, og KS på den eine sida, og Den norske legeförening, Norsk Psykologforening og Norsk Fysioterapeutforbund på den andre sida.

§ 2 Unnatak for samarbeid innan grupper av helsepersonell som har avtale med helseforetak eller kommune om drift av privat praksis

Konkurranselova § 10 og § 11 vert ikkje nytta på avtaler, avgjerder, samordna praksis mellom, eller einssidige handlingar gjort av legar, psykologar, fysioterapeutar eller deira organisasjonar. Dette gjeld berre når handlingane er naudsynte for å kunne forhandle fram og gjennomføre avtaler mellom desse, staten og kommunane om basisgodtgjering/driftstilskot og takstar.

§ 3 Plikt til å påvise heimel

På førespurnad frå konkurransestyresmaktene pliktar alle som vil nytte unnataket i § 2 å gjere greie for kva for avtale nemnd i § 2, som regulerer forholdet.

§ 4 Virketid

Forskrifta trer i kraft straks og gjeld i 5 år. ”